

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку,
проблеми та перспективи»

27 вересня 2024 року

ПОЛТАВА

2024

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Белікова І. В.**

«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2024; Полтава).

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 27 вересня 2024 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2024. – 306 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів медичної реабілітації в Україні фахівцями різних спеціальностей, питанням медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців та правоохоронців, постраждалих внаслідок бойових дій, оптимізації роботи реабілітаційних закладів під час військової агресії РФ та в мирний час.

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

©Полтавський державний медичний університет, 2024

Таким чином, наш перший досвід вивчення проблеми вигорання серед керівників охорони здоров'я показав, що ця проблема існує і потребує нагального втручання. Ми включили в нашу програму спеціалізації організаторів охорони здоров'я два семінарських заняття і плануємо в подальшому досліджувати ефективність такого навчання.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З ДІАФІЗАРНИМ ПЕРЕЛОМОМ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ У І ПЕРІОДІ ВІДНОВЛЕННЯ

Кондак Н.М.¹, Калмикова Ю.С.^{2,3}, Калмиков С.А.⁴.

¹Полтавська обласна клінічна психіатрична лікарня ім.О.Ф.Мальцева

²Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

³КНП «Міська дитяча лікарня №5» ХМР

⁴Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

Анотація. Кінцівки є найбільш поширеним анатомічним місцем вогнепальних поранень. В тезах розглянуто основні методи фізичної терапії в І періоді відновлення стегнової кістки після ушкодження нижньої кінцівки.

Ключові слова. Вогнепальна рана, реабілітація, військовослужбовці, фізична терапія, набряк, стегно.

Вступ. У збройних конфліктах поранені кінцівки становлять 60-70 %, серед яких 35-40 % поранених мають вогнепальні переломи довгих кісток кінцівок. Ушкодження нижньої кінцівки супроводжується функціональними розладами, які зумовлюють тривалу втрату працездатності, а в багатьох випадках призводять до інвалідності. Особливо високий відсоток втрати працездатності та інвалідності виникає внаслідок діафізарних переломів стегнової кістки. Залежно від важкості ушкодження і періоду лікування можуть виникнути порушення і зміни в організмі, які мають загальні та місцеві прояви. У разі тривалої іммобілізації поступово затухає аферентна імпульсація, розвивається функціональна моторна денервація, з'являються функціональні, а потім і морфологічні зміни в м'язах, суглобах іммобілізованої кінцівки. М'язи

втрачають скоротливу здатність і силу. Поступово внаслідок втрати м'язової еластичності та її ретракції розвиваються контрактури і м'язові стовщення.

Таким чином, тривалий спокій знижує емоційну та фізичну активність пацієнта, спричинює розвиток ускладнень та знижує рівень адаптації організму до фізичного навантаження.

Фізична терапія є одним з найголовнішим етапом у лікуванні пацієнта.

Мета та завдання дослідження. Визначити найефективніші та безпечні методи реабілітації стегнової кістки у I періоді відновлення.

Матеріали і методи дослідження. Аналіз літературних джерел з наукометричних баз Physiopedia, PEDro, MEDLINE/PubMed, Scopus, Web of Science, Google Scholar та узагальнення науково-методичної літератури. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано відповідно до пріоритетного тематичного напрямку «Теоретико-методологічні засади фізичної терапії та ерготерапії при органічних та функціональних порушеннях органів та систем організму людини в практиці охорони здоров'я», 2021-2025 рр. (№ державної реєстрації 0121U110141).

Результати дослідження та їх обговорення. У I період (через 3-4 дні після оперативного втручання та відсутності ускладнень) пацієнта турбують болі в оперованій кінцівці, вона набрякла. Хворий знаходиться на ліжковому або напівліжковому режимі, положення кінцівки піднесене, функціонально вигідне: чим дистальніший перелом, тим вище повинно бути положення кінцівки. Вправи виконуються з вихідних положень "лежачи" та "сидячи" у повільному темпі, кількість повторень та амплітуда рухів визначаються індивідуально в залежності від ступеня тяжкості ушкодження кісткової та м'язової тканини, до появи болісного відчуття у рані, в середньому 4-6 разів.

З метою зменшення набряку стегна протягом дня рекомендується проводити "лікування положенням": пошкодженій кінцівці надають підвищеного положення (укладають на невелику подушку) протягом 50-60 хвилин 6-8 разів на день. В занятті кінезотерапії включаються вправи для

здорових кінцівок і тулуба, статичні та динамічні дихальні вправи, ідеомоторну гімнастику для суглобів.

У цей період також використовують фізіотерапевтичні процедури такі, як: УФО вище місця перелому у формі манжетки – для зменшення болю, УВЧ слабкотеплової інтенсивності, індуктометрію, магнітотерапію.

Висновки. Нами було визначено, що покращення результатів лікування та реабілітації залежить від комплексної медичної та фізичної терапії

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. Вивчення нових методів фізіотерапевтичних втручань та психологічних корекції осіб з вогнепальними ушкодженнями.

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРЕКЦІЇ ЛОКОМОТОРНОГО СИНДРОМУ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ ПОХИЛОГО ВІКУ З КОКСАРТРОЗОМ ТА САРКОПЕНІЧНИМ ОЖИРІННЯМ

Кравець А.С.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-
Франківськ, Україна

Вступ. Остеоартроз (ОА) великих суглобів зменшує мобільність пацієнтів, особливо старших вікових груп, спричиняє більше проблем з підйомом по сходах та ходьбою, ніж будь-яка інша хвороба, зменшуючи самостійність. 80% пацієнтів з цим захворюванням мають незначний ступінь обмеження рухів, а до чверті не можуть виконувати свої основні види активностей повсякденного життя (можливість вийти з оселі та рухатися, доглядати за іншими та працювати тощо). ОА кульшового суглоба (КС) займає провідні місця у структурі захворювання; є основною причиною тотального ендопротезування кульшового суглоба.

Згідно визначення Japanese Orthopedic Association, «локомоторний синдром» (ЛС) (locomotive syndrome) – нова концепція опису стану рівноваги та утруднення рухливості внаслідок структурного та функціонального ушкодження елементів опорно-рухового апарату у старших осіб. ОА є однією з основних причин розвитку ЛС.

ЗМІСТ

Вітальне слово доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України, ректора Полтавського державного медичного університету Вячеслава Ждана	3
<u>Статті учасників конференції</u>	4
Ждан В.М., Голованова І.А., Подвін А.М., Ляхова Н.О., Краснова О.І. Фактори ризику неправильної постави у дітей шкільного віку як основної причини розвитку сколіозу та особливості організації ранньої профілактики.....	4
Анатолій Левков, Валерія Батієнко. Особливості реабілітації пацієнтів з хворобою Альцгеймера та особливості реабілітації осіб із хребетноспинномозковою травмою.....	10
Бубир Л.М., Свистун Л.А., Протасова В.К., Малиш А.Г., Федоренко Н.М. Епідеміологічна структура захворювань опорно-рухової системи: фокус на фізіотерапевтичне лікування.....	15
Гаджула Н. Г., Шінкарук-Диковицька М. М., Повшенюк А. В., Федик Т. В., Квірікашвілі А. М. Синдром вигорання серед стоматологів: фактори ризику, профілактика та шляхи його подолання.....	19
Гордієнко О. В. Функціональний кіфоз у пауерліфтерів: причини, профілактика та лікування.....	25
Анна Городецька, Анатолій Левков. Фізична, психологічна, соціальна реабілітація військовослужбовців, постраждалих внаслідок бойових дій.....	30
Зубенко О. С., Левков А. А. Фізична, психологічна та соціальна реабілітація військовослужбовців, постраждалих внаслідок бойових дій.....	35
Катеренчук І.П. Ментальне здоров'я кардіологічних пацієнтів у постковідний період та під час війни: наявні проблеми та можливі шляхи їх подолання.....	43
Климченко В. В., Левков А. А. Ампутація нижніх кінцівок у військових та фізична реабілітація після неї.....	52
Левков А.А., Юрченко В.С., Кулик Е.А. Реабілітаційні заходи після ампутації верхньої кінцівки.....	56
Могильник А. І., Тарасенко К.В., Давиденко А.В., Архіповець О.О. Профілактика та лікування гострого посттравматичного стресового розладу.....	64
Палько І. О., Ляхова Н. О. Емоційне вигорання працівників екстреної медичної допомоги під час війни: причини, наслідки, шляхи подолання.....	72
Олеся Пильгук, Анатолій Левков, Оксана Гордієнко. Реабілітація внутрішньо переміщених осіб з запальними та дегенеративними захворюваннями суглобів.....	78

Повшенюк А. В., Шінкарук-Диковицька М. М., Гаджула Н. Г., Повшенюк А. Я., Капиця Д. В. Синдром професійного вигорання лікарів-стоматологів України під час повномасштабної війни.....	84
Полторапавлов В.А., Коваль Т.І., Боднар В.А., Ваценко А.І., Здор О.І. Реабілітація і патогенетичне лікування хворих на інфекційні, інфекційно-алергічні та токсичні міокардити.....	90
Анатолій Левков, Станіслав Романенко. Рання реабілітація як ключ до профілактики інвалідності.....	97
Сергата Є. В. Медична реабілітація, як невід’ємна частина профілактики захворювань кістково-м’язової системи у співробітників системи МВС в умовах російсько – української війни.....	101
Анатолій Левков, Микола Стонога. Особливості відновлення та підвищення працездатності спортсменів. Вплив фізичних навантажень на опорноруховий апарат і функціональний стан спортсменів.....	108
Філатова О.В., Матвієнко Т.М., Саргош О.Д., Філатова В.Л. Професійне вигорання серед медичних працівників, шляхи його подолання та профілактика.....	114
Шевченко Т. В. Після інсульту: шлях до нових горизонтів, можливостей та активного життя.....	123
Штанько Д. В., Ляхова Н. О., Белікова І. В., Краснова О. І., Подвін А. М. Реформа шкільного харчування: огляд змін в організації харчування учнів загальноосвітніх закладів в Україні.....	131
<u>Тези учасників конференції</u>	
Балаш О. П. Важливі аспекти фізичної, психологічної, соціальної реабілітація військовослужбовців, постраждалих внаслідок бойових дій.....	138
Боревич К.В., Горошко В. Роль рухливих ігор як засобу фізичної реабілітації у системі виховання дітей дошкільного віку.....	143
Бурдіна В. Р., Данильченко С. І. Фізична реабілітація пацієнтів з ішемічним інсультом.....	145
Васюта С. А., Мизгіна Т.І. Надання реабілітаційних послуг на довготривалому етапі реабілітації військовим, які постраждали при виконанні службових обов’язків та бойових завдань.....	147
Вербенець Х.В., Фурдичко А.І., Федун І.Р., Різник Ю.Б., Пилипів Н.В. Аналіз стану тканин пародонта у внутрішньо переміщених осіб молодого віку.....	150
Вітко С.В., Книш М.А., Краснова О.І. Організація та надання реабілітаційної допомоги ДУ «ТМО МВС України по Полтавській області».....	152

Волох О.В., Сірачук Є.В. Огляд дослідження у межах всеукраїнської програми ментального здоров'я «Психічне здоров'я та ставлення українців до психологічної допомоги».....	155
Голубчиков М.В. Сучасні шляхи подолання посттравматичного синдрому серед військовослужбовців та мирного населення.....	158
Горобець Т. Д. Професійне вигорання медичних працівників, шляхи його подолання та профілактика.....	161
Горошко Вікторія. Медична реабілітація та страхування: досвід західних країн і потенціал для розвитку в Україні.....	163
Гринь К.В. Сімейна психотерапія в контексті бойової психічної травми.....	167
Борщ В. І., Гуз О. В. Проблеми та перспективи розвитку системи надання медичної допомоги військовим в Україні.....	169
Данилюк К.В. Співробітництво державного та недержавного секторів у забезпеченні хоспісними послугами військовослужбовців та мирного населення України.....	173
Дубич К.В. Міжнародний досвід фізичної, психологічної та соціальної реабілітації військовослужбовців - учасників бойових дій.....	176
Жара Г. І. Превентивна реабілітація військовослужбовців як спосіб запобігання викликам для системи громадського здоров'я.....	179
Животовська А.І. Зв'язок психологічної гнучкості, рівня стресового навантаження та якості сну при тривожних розладах	182
Зімніков О. О. Формування стресостійкості курсантів засобами спортивних ігор в умовах воєнного стану.....	185
Ільчишин М.П., Ган І.В., Дудун І.А., Кіндій І.В. Стоматологічний статус у внутрішньо переміщених осіб з посттравматичним стресовим розладом та тютюновою залежністю	188
Зубенко О. С., Левков А. А. Фізична, психологічна та соціальна реабілітація військовослужбовців, постраждалих внаслідок бойових дій.....	190
Калашніков В. Й., Стоянов О. М., Вастьянов Р. С., Прокопишин В. В. Застосування комплексної фізіотерапії в лікуванні шийного больового синдрому у військовослужбовців ЗСУ.....	193
Кертис С.Я. Вплив війни на психічний стан студентів медичного факультет.....	196
Кетова О.М., Орлова Ю.А., Прилуцька Н.О., Бережна В.А., Ляховська Т.Ю., Громова А.М., Шафарчук В.М. Реабілітація жінки після кесарева розтину: комплексний підхід.....	198

Ковальова К. А., Головченко І. В. Аналіз методів та стратегій для швидкого відновлення спортсменів ігрових видів спорту після травм та операцій.....	201
Козар Т. І. Рани війни та рани душі: вплив збройного конфлікту на психологічне здоров'я травматологів Полтави.....	203
Комарницька Н.Т., Гудзь О.С., Зайва Г.Ф. Досвід дослідження професійного вигорання керівників медичних закладів в сучасних умовах.....	207
Кондак Н.М., Калмикова Ю.С., Калмиков С.А. Фізична терапія військовослужбовців з діафізарним переломом стегнової кістки у і періоді відновлення.....	210
Кравець А.С. Ефективність корекції локомоторного синдрому засобами фізичної терапії у пацієнтів похилого віку з коксартрозом та саркопенічним ожирінням.....	212
Кульчицька С.М., Марченко А.В. Військовослужбовці, біженці, мігранти та переміщені особи під час війни: хронічний рецидивуючий герпетичний стоматит, збереження та відновлення здоров'я.....	215
Люлька О.М., Кравців М.І., Ляховський В.І., Немченко І.І., Буря Л.В. Особливості реабілітації хворих після ампутації нижньої кінцівки.....	217
Ляхова Н. О., Голованова І. А., Белікова І. В., Краснова О. І., Подвін А. М. Впровадження цифрових інструментів та сервісів в сфері охорони здоров'я в Україні..	219
Михальчук В.М. Правові засади організації медичної реабілітації військовослужбовців України на сучасному етапі.....	221
Мітюніна Н.І., Орлова Ю.А., Талаш В.В., Крутікова Е.І., Нестеренко Л.А. Реабілітація та відновлення фізіологічного стану жіночого організму після пологів.....	224
Нетяга Я., Садулаєва А., Данильченко С. Ефективність PRP-терапії в реабілітації спортивних травм.....	227
Охріменко І. М., Пронтенко К. В. Заходи щодо відновлення психофізичного стану курсантів в умовах сьогодення.....	229
Пастушенко І.П. Організаційно-правові засади вдосконалення медичної реабілітації в Україні в умовах бойових дій.....	233
Пацкун М.М. Використання віртуальної реальності у фізичній терапії пацієнтів із травмами опорно-рухового апарату.....	236
Пащенко М. О., Базалій А. О., Мизгіна Т.І. Професійне вигорання медичних працівників, шляхи його подолання та профілактики під час військового стану.....	238
Приліпка К.О., Коршенко В.О., Матвієнко Т.М., Саргош О.Д., Коваленко Т. І, Рак Т.І., Романюк М.В. Дослідження стресостійкості серед студентів медиків в умовах воєнного часу.....	241

Плужнікова Т.В. Допомогти дітям крізь виклики війни.....	243
Поліщук С. С., Барило О. С., Фурман Р. Л., Бригадир Р.Д. Реабілітаційна фізіотерапія пошкоджень нижньоальвеолярного нерва, що виникли при травмах нижньої щелепи.....	246
Проца Я. О., Данильченко С. І. Ефективність застосування комплексної фізичної терапії до та після операцій на колінних суглобах.....	250
Родіонов М. Особливості впливу високоінтенсивних інтервальних навантажень на морфофункціональний розвиток курсантів-розвідників.....	254
Сакова М., Горошко В. Ефективність фізичної реабілітації при вальгусній деформації стопи.....	260
Салій А., Головченко І. В. Застосування терапевтичних вправ у людей похилого віку після гострого порушення мозкового кровообігу	263
Сергета І.В., Марчук О.В., Панчук О.Ю., Хричіков Д.О., Дмитришен П.В. Показники емоційного вигорання, властиві для студентів сучасних закладів вищої медичної освіти: особливості поширення та ступінь вираження.....	265
Скиба Д., Гамага В., Данильченко С. І. Використання нейронних мереж у фізичній реабілітації: короткий огляд можливостей і перспектив.....	267
Смаглюк Л. В., Ляховська А. В., Білоус А. М. Інтегративний підхід до стоматологічної реабілітації осіб із зубо-щелепними аномаліями та порушеннями опорно-рухового апарату.....	269
Старчик Є. М. Професійне вигорання медичних працівників, шляхи його подолання та профілактика.....	273
Сторощук О.В., Гончарова Н. Психологічні особливості емоційного вигорання військовослужбовців викладачів коледжу.....	275
Тимошенко В. М., Приліпка К. О., Романюк М. В., Комишан І. В., Рак Т. І. Світоглядний принцип здорового способу життя студентської молоді.....	277
Тігаренко О.В., Добронравова І.В., Тігаренко О.А., Лісовецька В.С. Реабілітація слухових та вестибуло-вегетативних розладів після вибухової травми.....	281
Tkachenko P.I., Dolenko O.V., Bilokon S.O., Popelo Yu.V., Lokhmatova N.M., Korotych N.M., Jouda Ahmed. The improvement of diagnostics for somatic pathology in children with cleft palate	284
Труфанова В.П., Шешукова О.В., Бауман С.С., Максименко А.І., Казакова К.С., Поліщук Т.В., Мосієнко А.С. Алгоритм складання програми реабілітації дітей з карієсом тимчасових зубів.....	287

Фурман Р. Л., Барило О. С., Бригадир Р. Д., Довгань І.П. Аналіз впливу хронічного стресу у внутрішньо переміщених осіб на стан кісткової тканини щелеп у жінок в період менопаузи.....	289
Хайлов А.В., Коршенко В.О., Матвієнко Т.М. Окремі аспекти охорони праці в реабілітології.....	291
Штанько Д.В., Ляхова Н. О., Белікова І. В., Краснова О. І., Подвін А. М. Роль харчування у відновлення здоров'я дітей після перенесеного захворювання на COVID-19.....	295
Яшна П.О., Антонов В.Сб., Данильченко С. І. Штучний інтелект у фізичній терапії: нові можливості персоналізованої реабілітації, переваги та недоліки.....	298